महाराष्ट्र शासन – सार्वजनिक आरोग्य विभाग

राज्य आरोग्य माहिती व जीवनविषयक आकडेवारी कार्यालय,

डॉ. नायडू सांसर्गिक रुग्णालय आवार, केनेडी रोड, पुणे -४११ ००१

डॉ.मधुकर शि.पवार
उपसंचालक आरोग्य सेवा (आमाजिआ)
तथा उपमुख्य निबंधक
(जन्म व मृत्य) महाराष्ट्र राज्य

कार्यालय ☎ :- ०२० - २६०५९५३०
मा.सं. विभाग ☎ :- ०२० - २६०५८६१०
फॅक्स क्र. :- ०२० - २६०५८२९२
ई-मेल crs_d83@yahoo.com

परिपत्रक क्रं.१३ जा.क्र.आमाजिआ/कक्ष-८३/जन्म नोंदणीबाबत/६६८३-६७४२/१५

दिनांकः- 25 /08 /२०१५

प्रति,

१) जिल्हा आरोग्य अधिकारी
तथा जिल्हा निबंधक जन्म-मृत्यु
जिल्हा परिषद .... (सर्व)

२) आरोग्य अधिकारी
तथा निबंधक जन्म-मृत्यु
महानगरपालिका .... (सर्व)

३) कार्यकारी आरोग्य अधिकारी
बृहन्मुंबई महानगरपालिका,
मुंबई

विषय :- एक पालक/अविवाहीत माता यांचा बालकाच्या जन्म नोंदणी संदर्भात मा.सर्वोच्च न्यायालयाचा निर्णयाबाबत.

संदर्भ :- मा.उपमहानिबंधक जन्म-मृत्यू भारत सरकार, नवी-दिल्ली यांचे पत्र क्रं. ०१/१२/२०१४ व्हीएस(सीआरएस)/५९३, दि. २१/०७/२०१५.

उपरोक्त विषयी संदर्भिय पत्रानुसार मा.उपमहानिबंधक (सीआरएस) भारत सरकार, नवी-दिल्ली यांनी एक पालक/अविवाहीत माता यांच्या बालकाच्या जन्म नोंदणीबाबत मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या दिनांक ६ जुलै २०१५ च्या निर्णयानुसार खालील प्रमाणे मार्गदर्शक सुचना निर्गमित केल्या आहेत.

१) मा.सर्वोच्च न्यायालयाने त्यांचे निर्णयात जर एक पालक/अविवाहीत मातेने तिच्या गर्भाशयातून जन्मलेल्या बालकाचे जन्म प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी अर्ज केला असल्यास संबंधितांचे ॲफीडयूट घोषणापत्र प्राप्त करुन घेऊन जन्म नोंद घेऊन एका पालकाचे नावे जन्म दाखला वितरीत करता येईल. अशा प्रकरणात न्यायालयाने काही आक्षेप नमूद केले असल्यास एक पालक/अविवाहीत माता यांना जन्म प्रमाणपत्र देता येणार नाही.

२) एकाही एक पालक/अविवाहीत मातांना जन्म प्रमाणपत्र देण्यास टाळाटाळ करणे/नाकारले जाणार नाही याची दक्षता घ्यावी. अशा प्रकरणामध्ये जन्म दाखल्यात एका पालकाचे नाव लिहावे व दुसरे पालकांच्या नावाची जागा मोकळी ठेवावी. कांहीही लिहिन्यात येऊ नये. या संदर्भात कोर्टाने सूचित केलेली आवश्यक कागदपत्रे कायम स्वरुपी अभिलेख म्हणून नमुना क्रं.१ (कायदेशीर भाग) सोबत जतन करुन ठेवावी.

सदरच्या सूचना आपल्या अधिपत्याखालील सर्व निबंधकाना (जन्म-मृत्यू) पाठवून त्वरित अंमलबजावणी करणेबाबत आदेशित करावे व केलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल या कार्यालयास अवगत करावा.

उपसंचालक आरोग्य सेवा (आमाजीआ)
तथा उपमुख्य निबंधक जन्म-मृत्यु
महाराष्ट्र राज्य पुणे-१

प्रत माहितीस्तव सादर :-
१) मा. संचालक, आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई
/- आपले पत्र क्रं.संआसे/एमआयएस/एक पालक/अविमा ज.नों/कक्ष-१८/३६८७-८८/२०१५, दिनांक- ३१/०७/२०१५.

प्रत सस्नेह :-
२) उपसंचालक, आरोग्य सेवा, परिमंडळे .... (सर्व)

Speed Post

No 1/12/2014-VS (CRS) /593

भारत सरकार

GOVERNMENT OF INDIA

गृह मंत्रालय /

MINISTRY OF HOME AFFAIRS

भारत के महारजिस्ट्रार का कार्यालय

जीवनांक प्रभाग, पश्चिमी खण्ड-1, रामकृष्ण पुरम्, नई दिल्ली - 110066

OFFICE OF THE REGISTRAR GENERAL, INDIA

V.S. Division, West Block –I, R.K. Puram, New Delhi – 110066

Tele-fax: 26104012 E-mail – *drg-crs.rgi@censusindia.gov.in*

rkgautamiss.rgi@nic.in

Dated: 21-07-2015

To,

All Chief Registrar of births and deaths

Sub: Honb'le Supreme Court Judgment regarding registration of birth of a child in case of single parent / unwed mother.

Sir,

Your attention is invited to the recent Judgment of Honb'le Supreme Court of India delivered on 6th July, 2015 in respect of ABC (Appellant) versus the State (NCT of Delhi) , Civil Appeal No… 2015 arising out of SLP (civil) No. 28367of 2011. This appeal is directed against the High Court, Delhi Judgment dated 08-08-2011. The said appeal was filed under Section 7 of the Guardians and Wards Act, 1890.

2. The Honb'le Supreme Court in its Judgment stated that: "If a single parent/unwed mother apply for the issuance of a Birth Certificate for a child born from her womb, the Authorities concerned may only require her to furnish an affidavit to this effect, and must thereupon issue the Birth Certificate, unless there is a Court direction to the contrary". The court also directed that no citizen suffers any inconvenience or disadvantage merely because the parents fail or neglect to register the birth.

3. Taking into consideration the above direction, you are requested to issue the necessary direction to the concerned registration functionaries for strict compliance of above direction and ensure that no one is denied birth registration of a child of

उपसंचालक ... सेवा (आ. मा. जी.आ.)

आवक-जावक......

दिनांक:- 03 AUG 2015

a single parent / unwed mother. In such cases, the name of single parent will be written in the birth record and name of other parent will be left blank. For registration of such cases, the requisite documents as suggested by the Honb'le court should be retained as permanent record. This office may be apprised about the action taken in this regard.

Yours faithfully

(P.A. Mini)
Deputy Registrar General (CRS)